

دوای ئهوهی باش شا فاکم ناسی!*. محهمهدها حوسان

تازه ئامانی چل ساکهی عهشقی نوسهری به هچههک تورکی نیشتهجی بهریتانیا ئهلیف شافاک دهرجوبوو، هاوو و مامستای بهوو و خهویستم پفسیر دکتور یوسف همه ساچ هانیدام له پشانگهی ههولری کتب بیکم. که خوندمهوه زری پسر سام بووم و منیش لای خمهوه هانی ئوستاد جهلیل کاکهوه یسم دا بئوهوی بیخوئتهوه، دوای ئهوهی جه نابیان خوئندیهوه، لای خیهوه بپاریدا وهریگهته سهر زمانی خمان و پاش چه ند مانگهک به کوردیش بینیمان و زمانه کوردیهکهی ئوستاد جهلیل توانی بچته ئاستی زمانی خالید الجبیلی وهرگهه عهره بیه که یهوه.

چل ساکهی عیشق له ووی تهکنیکهوه ههره جوان بوو، لهوانه شه ئهم تهکنیکه لهوهوه سهرچاوهی نهگرتب بهقهدهوهی بهر لهو نوسهری تر هه بوون بهم هونه ره وداو و زهمه نی وودانیان و کاره کته رهکانیان خستووئ نئو دققی بااوه و سهره نجام له چینی خهیاکی ئهده بیدا دنیا یه کی تریان بئخشان دوینه تهوه. ئهوسا لهم ئامانه کشه یه کی خهویستی زهمه نی نویسنی ئامانه که مان به بهستنهوهی به زهمه نی خهویستی بهام له جهرکی تر و دهه کی تر بدهگهتهوه، لهو ده مدا چون تهواو له ککی کارهکانی شافاک شارهزا نه بوم و ته نها ئهویانم خوئنبهوه و ههر بهیه نه متوانی ههه سهره کیهکانی خهیاکی هزرین و چینی ژیا نکی شیمانیهی که ئهوه له بنچینه دا مه بهستی بوو بدزمهوه.

دوای ئهوهی زه کهی ئهسته مبه و گوکی ساردنیا و شیری ههش و شه ههف و کو ه شهیدا که و ده خولهک و سی و ههشت چرکه که یشم خوئندهوه و هاوو له گه ئهوانه شدا چه ندین چاوپه که تن و موحازه رهکانیم له یوتیوپ بینی و تهواو لایان حا یبووم، گه یشتمه ئهوه سهرنج و ایانهی سه ژ بهر له ئستا به زمانی عهره بی له ههژماری فه یسبوکی خهم خستنه وو و شدیشم له سهریان و بگره لهم نویسنه ی بهردهست و چاوتان هیدیکهشی دهخمه سهر.

شافاک له گه دایکی که ناوی شهفه قه (شافاک) ژیاوه و ههر ئهویش به ته نها پهروه دهی کردووه چون باوکی دوای له دایکبوونی ئهلیف له دایکی نوسهر جیا بتهوه و ههر بهیهش ههروهک له شیری ههشدا باسی

کردووه ناوی دایکی خست ته شو ننی هی باوکی و بهمهش هچه شک نیه کی فیمینیستانه ی کردووه و من ههمیشه بو ریم خست ته پا ئهم هه وو سته یه وه. به ام ژيانی کچ ک له گه دایکی و کهوتنه ن هه لومهرج کی ک مه ایه تی و دهروونی جای ئاوه هاوه، زه مینه ی حه ز و س زی م گهری و دواتر بهرگریکردن له ب یاری شونه کردنیان ب خولقاند، ئه و ب یاره ی که له کت بی یاداشته کانی (شیری ههش) که به ش واز کی مانانه نویسیویه تی خستویه ته وو و تا ئه و ده مه ی از ییووه شو بکات به کاک ئه یووبی هاوسه ری که ژنامه وان کی تورکه ز ری پ چووه.

له چالاکیه هزری و میدیاییه کانیدا که زیاتر له زانک و پلاتف مه گشتیه میدیاییه کان ده یانکا، به ئاشکراتر له مانه کانی نه ندامبوونی خ ی له کخراوه بهرگریکاره کان له هاوه گه زبازی و به تایبته لیسب نیته ده خاته وو، که من پ موایه ئه گهر هاوسه نگانه و له س نکه س سید کولتوریه که یه و ئهم هه وو سته گه ا ه بووب ئاساییه، به ام هی شافاک زیاتر په یوه سته به مهیل و ئاره زووه کانی خ یه وه و په یوه ست نیه به هه وو ست کی هزری و ئه کادیمیک و دواتر فرهه نگیه وه، ههروهک ئه و که سانه ی توشی ته لاسیمیا و ئ تیزم و ش په نجه و ... تاد ده بن باوک و دایک و کهس و کاره نزیکه کانیان کخراو و ئرگانی بهرگریکردن و هاوکاریکردنیان ب ده که نه وه.

واچاکه ههر ل ره ئامازه به ب چون و ل کدانه وه یه کی خ م بکه م سه بارهت به (چل س ساکی عهشق) و ئه وه بخرمه وو که شافاک نهک مه بهستی نه بووه مهولانا جه لاله دین وهک سیمبول کی جوانی مر قایه تی بخاته وو، به کو له بچو ککرده وهی ئه ودا بهرانبهر شه مسی ته بریزی پ گه ی مهولانای وهک قوتب کی زه مانی خ ی هه ناوه ته خوار و وهک بهرکار کی ته بریزی س ی داوه ت. ئه وه نیه تا ئه وی نه دی چ پ گه یه کی هه بو و که ئه وی ناسی بوو به چ شت و شه یدایهک؟.

ئه گهر چی خه وه تنشینی له س فیگه ریدا دیارده یه کی ئیمانی و وجودی با ی ئه و دیوسروشتیه، به ام خسته خه وه تی مهولانا و شه مس ب ماوه ی چل ل له شاری قونییه شو ن ما ی جه لاله دین له ت گه یشتنی شافاکدا ده سته که وتنی ئه رگوم نت و به گه یه کی م ژوویی و ئینجا ئیلاهییه ب پشتیوانیکردن له و هاوه گه زبازییه ئه لیف بهرگری ل ده کات و هم له مانه کانی خه یا یزه ی ده کات و ههمیش له چالاکیه کانی تی ریزه ی کردووه. لای ئه لیف به زمان ک له زمانه کانی له و نیازه ی ت ده گه یین یا باشتروایه ب ب یین له و ئه گهره ی حا یده بین که گوایه مهولانا و شه مس بهم سیناریزه و خه یا چینه که وتونه ته داوی عیشقی

یه کتر و هم خوا و همیش خه کیان ب ئم مه یله ته قیوه وهی خ یان خست ته گه. لای شه فه ق په یوه ندی مه ولانا و شه مس ئم گومانه ت لا د نه ته ئارا و ئهمه ش له استیدا ل دانی شافاکه له گه وره یی و ئینسانبوونی مه ولانا نه وهك پ داهه دان و گه وره کردنی. ئم ل دانه سه ره تا له ساویلکه ییدا ده رده که و ت و دواتر له و عیشه شافاکیهی خراوه ته گیانی مه ولانا، شه فه ق ده یه و م ژووی په راو زنشین و هاو ه گه زبازی به هه و ته هره با مه ولانه ییه کان به تین و تاقه ت بکا.

له مانه کانیشیدا ئه گه ر چی له ز ر شو ن ناوی کورد ده ه نه ت و ئمه شی پ شاگه شکه ده بین، که چی له فه نتازیای چنراوی خ یدا هه میسه کاره کتیره کورده کان پ گه و ی نزم و ناشیرینیان هه یه و وهك ستم ل کراو ده ریان ناخا به قه د ئه وهی وهك ویژدان ئازاری ده یانخاته وو.

شافاک بهر له وهی شه ره ف لای کورد و سیستمه به هاییه کانی بناس با شتر بابته تی شه ره ف لای نه ته وه که ی خ ی و ئه و نه ته وانه شاره زایه که له ژئاوا له گه یان ژیاوه، ئاب وو سپیکردنه وه به مانا کلاسیک و ترادیسی نه که ی هه ر به ته نها خه س هت و نه ریت و هفتارگه ل کی کوردانه نین به قه د ئه وهی لای هه موو گهلانی موس مان و ته نانه ت غه یره موس مانیش هه ر هه بوون. وه رگتنی سامپل و دوان و سیان له کورد ب قسه کردن له سه ر بابته تی شه ره ف که ده کر مانی ده خوله که که ی وهك به شی دووه می شه هف بخو نینه وه، نیاز کی پاکی ئینسانی ئه و ده رناخا، ئمه جگه له وهی تاوانی هاو به شیکردنی کوردیش وهك تورک له قه لاچ کردنی ئه رمه ن ده خاته پا کورد و هه موشمان ده زانین لای ئم ئیمپرات ریا و زلده سه ا تانه هه میسه کورد وهك سه رمایه یه کی به شه ری ب پ سه و کرده کانی ئیرتیزاق به کارها توون و هیچ کات ک کورد له س نکه و ده رچه ی ب یاری سیاسی و ناوه ندیی خ یه وه به شداری هیچ شه و کرده یه کی جین سایدی نه ته وه و گروپه کانی تری نه کردووه.

یه شارکه مال هه زاران جار جوانتر واقعی ژیانی کورد و تورک و ده و له تی تورکیای خست ته وو و سوکایه تیشی نه خست ته پا که س، بام کیش له مانی به فر دا فه زایه کی جوانی ساز کردووه و کوردیش تیایدا کاره کتهر کی جوانه و ناشیرین نه. ب شکچی که له کوردستان ده ب ته سه ربازی ده و له ته که ی خ ی در زنی و که چمیت دی سیستمی سیاسی و ئه کادیمی و له ته که ی ب ووون ده ب ته وه و له وه حا ی ده ب که ئه وانه ی له ن ویاندا له کوردستان (خواروی خ ره ا تی تورکیا) ده ژی به زمان کی دیکه ی غه یره تورکی ده دو ن و کولتور و نه ریتیشیان ز ر

له تورك جيايه، دواتر بـشكچى ههـ وـسته ئهـكاديميك و سياسيهـكانى
خـى له وـاتهـكهـى خـى دهـخاتهـ و و و باجى ئهـم ههـ وـستهـنـهـشى به 17
سا زيندانى دهـداتهـوه.

له مانى ده خولهك و سيوههشت چركه دا شافاك له شارى وان و
دهـروربهـريدا كهـسايهـتـيهـكانى مانهـكهـى دروست دهـكات و مانى سهرهـكى
دهـداتهـ كيژـمانهـكهـى كه دهـبـته قوربانى حهـزه غهـريزه باش
امنهـكراوهـكانى مامى و ئهـوه مامه ئهـو له تهـمهـنى شهـش ساـيدا ئهـتـك
دهـكا، دواى ئهـوه بهـردهـوام دهـبـ لهـم كردهـوانهـى و تا تهـمهـنى كچه
دهـبـته شازده سا، ناچار كچه سهرى خـى ههــدهـگرـت و بهـرهـو
ئهـستهـمبو كه بازاي به ميرات بهـجـماوى سهرهـكى لهـشفرـشى و كچ و
كوـبازى زهـمهـنى سوـتانهـكان و زهـمهـنى كـماريهـكانـيشه دهـكهـوـته .
ههـموو ئهـوانهـى دواتر لهـگهـ لهـيـلادا كه كيژـمانهـكهـى خزاوهـكهـيه بـ نـو
تـمانى لهـشفرـشى دهـبن بهـ هاوـمان هـيچـيان لهـ هـگهـزى تورك نـين عهـرهـب و
فارس و خهـكى سوريا و لوبنان وميسرن، ئهـوهـى بكهـره له كردهـى كـمانى
سـكـسيـدا زـربهـيان توركن و ئهـوانهـش كه بهـر و بهـركار يا فرـشـيارن
يا كوردن يا عهـرهـب يا هـيتر. ئهـمهـيان ناچـته خزمهـتى خهـياـه
مـدـرنه بهـرگريكارانهـيهـكهـى شافاك كه فرهـيى و (L G B T) و
ليسـبـنيه، ئهـم ديارده سـكـسواـمانـته دياردهـگهـلى مـژوويى جيهانى و
كولتورى و تهـنانهـت شارستانين و بـ خهـياـيزه كردنى كهـرهـستهـكانى
جگه له كـمهـگهـى كوردى له كـمهـگهـى توركى و تهـواوى نهـتهـوهـكانى
تريش ههـن.

شهـفهـق له مانى شهـرهـف يهـخهـى خـزانـكى كوردى گرتووه كه دواى
چونيان بـ بهـريتانيا لهـو كچـكى خـيان لهـسهر ئاـبـوچون دهـكوژن
گوـايه وويان له بهـرانبهـر دنيا سپى دهـكهـنهـوه، ئهـمه له ههر
كوـبهـكى دنيا و و بدات تاوانه و كارهـساته، بهـام تا ئهـو دهـمهـشى
لهـگهـ داـبـ دياردهـى شهـرهـف و و سپيكردهـوه و ئاـبـوـكـمانهـوه يا
شـردنهـوه له تهـواوى خـرهـهـات و ئهـفريقا و تهـنانهـت ئهـمريـكاى
لاتينـيش ههـن، تهـرخانهـكى كارهـكتـره كوردهـكان بـ بينينى ئهـم مانى
هاو ههـ وـستهـى شهـفهـق نيه لهـگهـ ئـمهـى خوـندهـوار له نهـريته كلاسيك و
توند و خوـناويهـكهـى خـمان، ئهـو به زمانـكى پـست مـدـرن به كوردى
گوـتووه ئـوه مايهـى شهـرمـن ههـم بـ توركيا و ههـميش بـ دنيا، ئا
ئهـمهـيان خزمهـتى شهـفهـق ناكا له بهـرزبونهـوهـى كار هـدهـبيهـكانى
بهـقهـد ئهـوهـى بهـرزكردنهـوهـى هـگهـز و نهـتهـوهـكهـى خـى تيايه له هزر و
تـگهـيشـتنى ناسيوناليسـت و هـيسـيـستهـكاندا.

من محمهـد تهـها حوسـمان خوـندهـوارـكى هيوـمانـيسـتم، نه باوهـم به

ناسیونالیزم و ټولنیزم هغه و نه باوه و قه ناعه ته هزریه کانی
خشم خست ته نه و چوارچټو ته ټولنیز جیا جیا و سهر سهره وه،
له وانه یه بهر له زړه کس و زړه له مټ تریش هرچی ټولنیز ټولنیز
تو و دورم هغه داب، هرچی مټ هغه لای من به ټولنیز و هرچی
نه ته وه و گروپیش هغه ټولنیز و هغه مان مافی ټولنیز ټولنیز
ده ده م، به هغه مان شوه پوراو ټولنیز و ټولنیز ټولنیز به م
پشگری له مان وه یان ته هغه تاهه له پوراو ټولنیز ناکه م و پټ موایه ته
ماوه یه پوراو ټولنیز ټولنیز و دواتر که تا یا گروپ یا هر
دهسته و تاقم هغه ناسی ټولنیز هغه ته وه بهر و ټولنیز به هاوسه نگ
ټولنیز ده خر ټولنیز ټولنیز گشت و داینامیکانه له نه و کدا
هغه ده سو ټولنیز ته وه.

■ ټولنیز نویسه له ټولنیزه کی ټولنیز و زانستی باوه
نوسراوه و په یوه ست نیه به ناسیونالیزم و هزر و بیرکړنه وه
چوارچټو گپراوه وه و ته نه ټولنیز محمه د ته هایه و بهس.

* ټولنیز نویسه له سهر داوای هغه نه لم هاو ټولنیز یان نه بوو که له
لاپره عه ره بیه که به ټولنیز شافاک خستبویانه وو، سوپاس به
هغه مو هاو ټولنیز.

هټلری و نایټ کسانۍ دواۍ یټ کسانۍ لټ کټ قید.. شیرین عبدالله

یټ کسانۍ ته پټی به سهر به او بونۍ وای قایرۍ سی کټ قید-۱۹. ټاکام
ټولنیز ټولنیز کانی کټ قید لټ کورت و درټ خایټ ندا شو ټولنیز م باس
نیه، لټر دا دټ مټ به کورتی بچم سهر ټاکام کټ مټ لایټی
وټ بورۍ کانی کټ به پټی ټاکام جیهانۍ کان پټ دټ ټولنیز ټولنیز
بخایټ ټولنیز به هغه نډیک وټات درټ ماو تریش بهت.

قایرۍ سی نایټ کسانۍ:

هغه نډیک کټ س نازناوۍ 'قایرۍ سی نایټ کسانۍ' لټ ناو، لټ کټ کدا
کټ قید-۱۹ جیاوازی نازناو ټولنیز ټولنیز توشبواندا، به م لټ ساسدا
بوو هغه پټرد هغه مټ لټ سهر قټ زوټ ترین دټرد کانی کټ مټ گای

سرمایه‌داری سردردم، ئویش ئو نایه‌کسانیه یه که ئم سیستم
له‌سری اووستاو.

له‌استیدا هه‌ر که‌فیدیه که ئم نایه‌کسانیه‌ی سه‌لماندو؛ له‌م‌ژوی
پاند‌میکدا، تا‌عونه‌ی شیه‌یه‌ی ۱۴ بو هه‌ی مردنی ۱/۳ ی
دانیشه‌وانی سه‌ر زوی، که زه‌ربه‌ی ئه‌مانه هه‌ژار ترینه‌ی که‌سه‌کانی
که‌مه‌بون. حوت سه‌ده‌ی دواتر، هه‌شتا هاوک‌شه‌کان نه‌گه‌اون!

له‌م سه‌ای به‌ابوردودا و له‌سایه‌ی که‌فید-۱۹ دا، له‌سه‌رتاسه‌ری
جیهاندا، چه‌ندینه‌ی جار ئو له‌سه‌لم‌نرا که‌کوشه‌ندیه‌ی که‌فید له‌و
که‌مه‌ماندا زه‌ر زیاتره‌ی که‌ژیه‌ی به‌رزی هه‌ژاری ونه‌خ‌شی وچه‌ی شو‌نی
کارو ژیان ونه‌بونی خزمه‌ت‌گوزاری ته‌ندروستی گه‌شتی و به‌کاری یان
کاری ناجیه‌گیری تیا‌یه. و به‌و په‌یه‌ی به‌ژیه‌ی ئو نه‌خ‌شیه‌یه‌ی (وکه
شه‌کر، نه‌خ‌شی ده‌ و ده‌ماره‌کان، سه‌یه‌کان، قه‌یه‌یه‌ی..) شان به‌شانی
هه‌ژاری زیاد ده‌کات، توش بونی ئم که‌سه‌مانه‌ش به‌ که‌فید-۱۹ و له‌ده‌ست
دانی کار و ده‌رام‌ته‌ی خه‌زانه‌ی که‌نیان زیاد ده‌کات، و به‌م جه‌ره‌ی ده‌بنه‌ی
قوربانیه‌ی یزی په‌شه‌وه‌ی نه‌خ‌شیه‌یه‌ی که‌مه‌گه‌دا..

یه‌که‌که‌له‌و نمونه‌یه‌ی واته‌ی په‌لیفیا (یه‌که‌که‌له‌ واته‌ی. هه‌ره‌ی
هه‌ژاره‌ی که‌نی ئه‌مریکای جنوبی)، به‌په‌ی له‌که‌که‌یه‌یه‌ی که‌که‌له‌ی گه‌فاری
لانه‌یه‌ی بریتانی له‌ ۲۵.۱۰.۲۰۲۱ دا هاتو، به‌ژیه‌ی مردن له‌ناوچه‌ی
هه‌ژاره‌ی که‌ندا له‌ ته‌مموزی ۲۰۲۰ حوت قات زیاتر بو به‌راورد له‌گه‌یه‌ی
هه‌مان کاتی ۲۰۱۹ (په‌ش که‌فید)، له‌کاته‌کدا ئم به‌ژیه‌ی له‌ناوچه‌ی
ده‌وه‌مه‌یه‌ی که‌ندا ته‌نه‌ی دوو قات بو.

[https://www.thelancet.com/journals/langlo/article/PIIS2214-109X\(21\)00001-2/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/langlo/article/PIIS2214-109X(21)00001-2/fulltext)

۷۰٪ که‌کارانی به‌لیفیا کاری ناجیه‌گیر و به‌که‌نتراکتیان هه‌یه‌ی و به‌به‌ی
وهیچ جه‌ره‌ی بیه‌یه‌ی که‌مه‌مانیه‌یه‌ی، و ئه‌مه‌ی خه‌ی هه‌کاره‌یه‌ی نا‌هه‌یه‌یه‌ی به‌ره‌ی
به‌ته‌شه‌نه‌ی فایره‌سه‌ی به‌گیره‌یه‌ی چونه‌ی ئم که‌کارانه‌ی ناچارن سه‌لام‌ته‌ی
خه‌یانه‌ی خه‌زانه‌ی که‌نیان به‌که‌ن به‌قوربانی قوتی به‌ژانه‌یه‌ی. له‌کاته‌کدا
ده‌وه‌یه‌ی که‌کارانی هاتو چه‌ی وکشتوکه‌یه‌ی و به‌ازه‌یه‌ی که‌نی به‌“که‌کاری
په‌ویست” ناساندو، و ئه‌مه‌ی جه‌ره‌ی کارانه‌ی زیاترینه‌ی مه‌ترسی به‌او بونه‌وه‌ی
فایره‌سه‌یه‌ی که‌نیان تیا‌دا‌یه، و ده‌یه‌ی به‌کاره‌یه‌ی ده‌مامک و ده‌ست که‌شه‌ی
وهته‌یه‌ی فیره‌کردو به‌سه‌ریاندا، به‌سه‌مه‌ی ئم که‌کاره‌ی که‌مه‌ی
ده‌رام‌ته‌یه‌ی ده‌به‌ته‌ی ئم ئه‌مرازانه‌ی وه‌روه‌یه‌ی تا‌کیکردنه‌ی و که‌نیشیان
له‌گیرفانی خه‌یانه‌ی به‌که‌ن.

له‌هه‌نده‌یه‌ی واته‌ی و که‌بریتانیا و ئه‌مریکا، سه‌ره‌یه‌ی هه‌بونی یارمه‌یه‌ی
ده‌وه‌یه‌ی به‌توشبه‌وانی که‌فید و ئو که‌سه‌مانیه‌ی به‌هه‌ی که‌ره‌ناو به‌کار
بون، ئم یارمه‌یه‌ی نه‌یه‌یه‌ی که‌زه‌ری هاوه‌یه‌ی تیا‌یه که‌په‌یستیان په‌یه‌ی

يان هـ ر شموليان ناكات يان دـستيـان پيا ا ناگات لـ بـ ر نـ شارـ زايي
ديجيتالـي و سيستـمـي فـرم پـ كـردنـ وـي يـ كـجار ئاـ ز و بـيرـ كـراتـي و يـان
نـ بـوني ئـينـتـ رـنـت و كـ مـپـيوـتـرـ.

ٲٲٲٲي هـ ژاري:

بـ پـي ئا مارـ كـاني سـندوقي دراوي نـ و دـ وـ ٲٲٲٲي لـ ٢٠١٩ دا زياد لـ
٦٢١ مليـن كـس لـ جـيـهانـدا (٨٠٠٪) لـ خوار هـ ٲٲٲٲي هـ ژاريدا دـ ژيان
(ستانداردي ١٠٩ \$ داهاتي رـ ژانـ بـ كار هـ اتوـ بـ پـ نـاسـي هـ ٲٲٲٲي
هـ ژاري!).

ئـ م ژمارـ يـ لـ ٢٠٢٠ دا گـ يـشـتـ ٧٦٦ مليـن (٩٠٩٪) لـ كـا تـ كـدا
پـ شـيني دـ كـرا ١٢٠ مليـن زياد بـكات. (واتـ ١٤٤ مليـن زيادي كرد).
بانكي نـ و دـ وـ ٲٲٲٲي پـي وايـ لـ ٢٠٢١ دا زياد لـ ١٥٠ مليـن كـسي تـريش
دـتـ ئـ م يـزـ وـ.

نا يـ كـساني لـ بوژا نـ وـي ئا بوري و وـات:

بـ گومان كـ قـيد كـاريگـري لـ سـ ر هـ موو وـا تـاني جـيـهان داناوـ بـ ٲٲٲٲام
بـ وـا تـ پـ شـكـ و تـوـكان وـك شـكـ كـي كـا تـيـ. وـا تـاني وـك بـريـتـانيا
و ئـ مـريـكا سـ رـ ٲٲٲٲاي ئـ وـي زيانـ كـي يـ كـجار زـري بـ شـريـان لـ كـ و تـوـ
لـ م پـانـدـ مـيـكـدا، تواناي دابـين كـردني چـ نـدين مليـن ژـم فـاكـسينـيان
هـ يـ بـ هاوـا تـيـاني خـيان (كـ ئـ مـ بـتـ مـا يـي ٲٲٲٲي خـنـي تـوند لـ
جـيـهانـدا و ٲٲٲٲخـراوي تـ نـدروستي جـيـهـاني ناوي ناوـ نـاسـيـ نـالـيـزمـي
فـاكـسين) و بـ م جـرـ لـ وـانـ يـ بـتـوانن تا ا دـ يـك ئا بوري وـا تـ كـ
بـبوژـنـ وـ. هـ نـدـك وـات وـك كـنـدا ئـ مـ نـدـ فـاكـسينـي كـيـوـ كـ ٥
قاتي ژمارـي دانـيـشـتـوانـ.

لـ لـا يـ كـي كـ وـ ناديارـ كـي وـا تـانـ كـي وـك زـيـمـبا بـوي، مـكـسيـك ،
پـاكـسـتان، دـسـتيـان بـ فـاكـسين ا دـ گـات. تـ نـانـت هـ مـي خـاراس شارـزا
لـ ئا بوري جـيـهـاني و گـ شـ سـ نـدن لـ پـ يـمانـگـاي بـروـكـينـگـس
لـ لـ كـ ٲٲٲٲيـنـ وـ يـ كـيـدا مـ تـرسـي بـ ر دـ وـامـي زياد بـوني ٲٲٲٲي هـ ژاري
دـ خـا تـ و، پـ شـيني دـ كـرت ئـ م ئا كامـ ئا بوري و كـ مـ ٲٲٲٲايـ تـيانـ
درـ ژـ خـايـن بـن و تـ نـانـت هـ تاكو ٢٠٣٠ و دوا تـريش.

ئـ م مـ تـرسـيـ بـ وـا تـ هـ ژارـكان يـ كـجار زـيـاتـرـ كـ زـ رـبـ يـان
لـ وـانـ يـ تاكو ٢٠٢٢ ش دـسـتيـان بـ فـاكـسين ا نـ گـات ئـ مـ شـ بـ ماناي
نـ خـ شـيـكـ بـ ر دـ وـامـ دـ بـت لـ كـوشـتن و هـ ژار كـردني زـيـاتـر
لـ ناويـانـدا. سـ رـ ٲٲٲٲاي ئـ مـ زـ رـبـي ئـ مـ وـا تـانـ دـ رـگـيري چـ نـدين
گـرفـتي وـك شـ و بـرسـيـ تي و كـ شـمـ كـش و گـ نـدـي و نـ بـوني خـزمـت
گوزاريـ سـ رـ كـيـكانـ. هـتـد.

ئا كامـ كـ مـ ٲٲٲٲايـ تـيـكان:

لە چەند مانگی ئابوردودا تیشک خراوەت سەر ئاکام کانی ئێم پەتایە وەک ئێژای بە کاری و نەخۆشەندەواری، توندوتیژی بەرامبەر ژن و مندا، نزم بونەوی ئاستی کرێی کار. هتد بە بەنەوی داخستنی سنورەکان و قوتابخانەکان و شوونی کار و پابەند بون بە ینمایەکانی خەپراستەو. لە هەندەک وەلات دەبینرێت ئاستی کرێ بەرز بەتەو بەبەم ئێم بە هەی تیاچونی کار کرێ نزمەکانەو یە بە پلەیی سەرکە.

بەبەم زەر ئاکامی تر هەیه کەمتر دیار وەک ئێژای واز هینان لە خۆبەندن، کەوتنە ژەر باری قەرز، بەخانەولانەیی، بەد خەراکی و زیاد بونی ئێگەری توشبون بە نەخەشی.

بە پێی ئامار جیهانیەکان یەک ملیار مندا لە قوتابخانە دەوام ناکات. زەربەیی هەر زەری ئێمان بەتایبەتی لە ولاتە هەزارەکاندا، دەستیان بە هەیی ئینتەرنەت و کەمپیوتەر ناگات و ناتوانن لە دوور و بخوێنن، بارودۆخی ماکانیان گونجاو نیە بە خۆبەندن و فەر بون و لەخانەوادەیی ناجەگیر و بەئاسودەدا دەژین. کچان بە ئێژەییکی زیاتر واز لە خۆبەندن دەهەنن و بەم پێی زیاتر زەرەرمەندن.

جگە لە دەست دانی هەلی کار و کەم بونەوی دەرمانەت، خانەوادەکان دووچاری گرانی و قەرز بون بەتایبەتی ئێوانەیی کە منداەیان هەیه. بە پێی لەکەمپینەو یەکی ریزەلیشن فاوندەیشن کە کەنگرەیی نەقابەکانی بریتانیا (تی یو سی) بەاوی کردەتەو، ئێو فامیلیانەیی کە پەش پاندەمیکە کە کەمترین ئاستی دەرمانەیان هەبو، ئێستا دو قات مەسرەفیان زیادی کردو. نەک هەر خواردن و کابەکانی تر گران بون، و بەبەنەیی لەماڵەو مانەو یان مەسرەفی سوتەمەنی و کارەباو ئاو هتد. زیادی کردو و جگە لە تەچوی خۆبەندنی منداەکانیان لە ماڵەو.

ژمارەییکی زەر ئێوانەیی کاریان لەدەست داو و توانای دانی کرێ خانویان نیە و بەم جەر بە خانەولانە بون. ئێکخراوی شەلتەری بریتانی دەت لە ۳ مانگی یەکەمی دواي سەرھەدانی پاندەمیکە کە ژمارەیی چاو وەانکردوانی نیشتەجەبون ۶۰۰۰ زیادی کرد.

زیاد بونی توندوتیژی بەرامبەر ژن و کۆشتنیان کراو وەک ئاکامەکی ئاستەوخی ئینمایەکانی خەپراستن و لەماڵەو مانەو یە ژنان و کچان لەگەڵ بکوژانیاندا و دەست ئەنەگەشتنیان بە خزمەت گوزاری فریاکەوتن و یارمەتی دان، بەلگەیی زەری هەیه وچەندین ئاماری جیهانی هەیه کە ئێم دەسەلمەنی.

لە عێراقدا:

لایه‌های سیستمی سیاسی به‌رژوا میل‌یشیایی وگندلی حیزب قومی وئیسلا می‌ک‌اند، که هیچ ج‌ر ز‌مان‌ت‌کی ک‌م‌ل‌ای‌تی به خ‌ک‌تیا نی، و هیچ ج‌ر یارم‌ت‌ی‌کی ئابوری د‌و‌ت به توشبوانی ک‌ر‌نا و خان‌واد‌ک‌ان‌یان وکسب و کاریان دابین ناکرت، ل‌م‌ سا‌ل‌ی‌ا‌بور‌دودا ئ‌ی‌ه‌ژاری به‌ادد‌ی‌کی ترسناک زیادی کرد.

ل‌ه‌س‌نگ‌اند‌ن‌کی و‌زار‌تی پ‌ل‌اند‌ان‌انی ع‌ی‌راق به پشتیوانی یونیسف و بانکی جیهانی و د‌س‌پ‌ش‌خ‌ری گ‌ش‌ی‌مر‌یی ئ‌ک‌سف‌رد ل‌ ناو‌ا‌ستی ۲۰۲۰ دا؛ مندا وگ‌ن‌ج ز‌ر‌ب‌ی‌ه‌ر ز‌ری ئ‌و ۴.۵ ملی‌ن (۱۱.۷٪) پ‌ک د‌ه‌ن‌ن ک‌ ل‌ب‌ر م‌ترسی ه‌ژاری ون‌داریدان به به‌ن‌ی‌ک‌ر‌ناو.

ئ‌ی‌ه‌ژاری ل‌ سا‌ی ۲۰۱۸ دا ۲۰٪ بو، ئ‌م‌ ل‌ ۲۰۲۰ دا زیادی کرد به ۳۱.۷٪ ک‌ ی‌ک‌سان به ۱۱.۴ ملی‌ن! وز‌ر‌ب‌ی‌ه‌ر ز‌ری ئ‌مان‌ مندا وگ‌ن‌ج.

سیستمی ت‌ندروستی گشتی ع‌ی‌راق ی‌ک‌ج‌ار و‌ل‌ان‌ ول‌ ی‌زی ن‌بودای، ل‌ک‌ات‌ک‌دا ک‌ ک‌رتی تایب‌ت ل‌ بوژاندن‌و‌دای، ول‌م‌ چ‌ند سا‌ل‌ی‌ا‌بور‌دودا د‌یان و‌س‌دان کلینیک و‌خ‌ست‌خان‌ی تایب‌ت ک‌راو‌ت‌و‌. به متم‌ان‌یی خ‌ک‌ به سیستم‌ک‌ گومان و‌ب‌ باو‌ی‌ به ن‌م‌ای‌ت‌ندروستی‌کان و‌ب‌ای‌خ ن‌دان پ‌یان دروست کرد و‌ت‌نان‌ت‌خ‌د‌زین‌و‌ ل‌ ت‌ست و‌ف‌ح‌س کردن و‌چون به خ‌ست‌خان‌. پزشکان و‌کارم‌ندان ت‌ندروستی ئ‌ژان‌ د‌بین ژمار‌ی توشبوان و‌گیان ل‌د‌ست‌دان زی‌ات‌ر ل‌ و‌ی‌ک‌ ت‌مار د‌ک‌رت‌چونک‌ ک‌کاران ون‌داران ل‌ک‌تری ۱۴ ئ‌ژ ک‌ر‌نتین‌یان نی ل‌ما‌و‌ دانیشن و‌کار ن‌ک‌ن‌تاچاک د‌ب‌ن‌و‌ و‌خ‌یان و‌د‌و‌رو‌ب‌ریان ب‌پ‌ار‌زن، و‌کار‌ک‌ان‌یان به‌ج‌ر‌ک‌ نی ک‌بتوانن ل‌ما‌و‌ ئ‌نجامی بد‌ن. ه‌مو‌ش‌پ‌ل‌کی تاز‌ی ک‌ر‌نا ی‌ک‌شا‌ا‌وی گ‌ور‌ی تاز‌ی ه‌ژار کردن و‌چال‌نجی ت‌ندروستی زی‌ات‌ر ل‌گ‌ا‌خ‌یدا د‌ه‌ن‌یت.

خ‌زمت‌گوزاری‌گشتی‌کانی تر و‌ک‌خویندن و‌ئاو کار‌باو سوت‌م‌نی و‌ک‌گ‌وبان و‌خانوب‌ر‌ه‌تد به‌مان‌ش‌و‌ و‌ل‌ان‌ و‌ک‌ت‌ت‌ به‌ر‌شا‌ا‌وی پ‌رایف‌ت‌ایز (تایب‌تی) کردن.

ب‌گومان ک‌ف‌ید-۱۹ و‌ئا‌ک‌ام‌کانی به چ‌ندین سا‌ی‌تر باس د‌ک‌رت‌و‌ه‌شتا به‌ت‌واوی ه‌مویمان ن‌زانیو. فاکسین‌کان و‌چار‌س‌ر‌کانی ک‌ف‌ید چال‌نجی تاز‌ ل‌گ‌ا‌خ‌یان د‌ه‌ن‌ن ه‌رو‌ک‌س‌ر‌تا‌کانی ل‌ ئ‌ستادا د‌رد‌ک‌و‌ت به ناسی‌نالیزمی فاکسین و‌بیرت‌سکی و‌ا‌ت‌گ‌ور‌کان و‌د‌ست‌گرتن‌یان به‌س‌ر فاکسین‌کاندا ل‌س‌ر‌حسابی ه‌ژارانی دنیا. ه‌ر ل‌ئ‌ستادا س‌ره‌ه‌دان‌ی چ‌ندین ن‌و‌ی‌تاز‌ی ئ‌م‌ فایر‌س‌

پرسیاری تازې هېڅ ناوې ته ئاراوې وې بېگومان لې هېمو قېناغ وه چې وداچونیکې پانډېمیکې کډا نایې کسانې کان زېقتر دې بندوې. نایې کسانې وه ژارې بندې مای سېر کې کډې مېگای سېرمایې دارې وئېم سیستمې ځې دروستکې نایې کسانې.

لېوانې هېرگیز سېرچاوې سېر کې کډېدېمان بې نډې زرېتوې وې وېان نېتوانېن بېر بې پانډېمیکې داهاتو بگرېن، ئېگېرې پانډېمیکې تروکارې ساتې سروشتې تر لې داهاتوې کې نړیکدا هېچ بې دور نازانرېت. بېلام گېورې ترېن چالېنچ لې بېردېم کډې مېگای مرېیې ئېمې دا کارکړنې بې نېه شتنې ئېو هې ژارې ونایې کسانې کې بېو هې گېان لې دېست دانی زیاد لې ۲.۳ ملیېن هاومرې قمان ودا سې پانی نېهامې تی وې ئاسودېی بې سېر داهاتوماندا.

شیرین عبدالله

7.2.2021

کورته پېگ د رېبارې ناتورالېسم . . استې بېها دین

ناتورالېسم له زانستې فه لسه فه دا به و به شانه ده دې ووترې که باوېې بې هېزې سه ره کې سروشت "Nature" هېه یه و هېرگیز سروشت به شتیکې له ده ست نېزمېکې باېا تر له ځې نازانې له رووې ئېدې بېوې زیاتر له چاو لیکردن وټې قلیدېکې یې کسان له سروشت ده ووترې.

وې چوارچېوه یه کې ته نگتر و سنوردارترې له "رئالېسم" هېه یه و بېو قوتابخانه یه دې ووترې که نووسېرې به ناو بانگ "ئیمیل زولا" و لایه نگرانی دایان مه زرانډوې و بېو کاره یان دېان ویست هونه ر و ئېدې بیات بېت به چه مکېکې زانستې و زېر هې ولیاندا که "وشې" ئه زمونی و جې برې زانستې" له ئه دې بیات دا رواج بدېن.

ئېم قوتابخانه یه بې ماوه ی دې ساې واتا له سالی ۱۸۸۰ تا ۱۸۹۰ زایینې بې سېر هېموو ئېدې بیاتې ئه وروپادا حوکمېانی کړد. نووسېرانی سروشتې و سروشت گېرایانی ئه و سېدېه جگې له قېوې کړدن

و پښتو یرلوی کردن له “

ثایینی سروشت” و “جه بری زانستی” به رلوشه کانی پشکنین بؤ با به تی “هاو خوینی” و “ودراسات” تیبینی کی گرنگیان هـ بوو وه بلکاریگ ری خوینی “باوک له مندال” دا باوللی ته واویان هـ بوو ، هـ روه ها له رووی بلچوون و دیدگای ته وان ولزعی لـش له سروشتدا له حالـتی رلوانی گرنگتر و “ته سیل تر ” بوو

ناتورالستـکان له ته فسانه کانی خویاندا به هیچ جؤریک مرؤفیان بلـ بوونـلـو رکی ئازاد و خاـون ئیراده پیشان نه داوه بلـکو له بلـرامـبلـر هـلـز کانی زادللی لـش و سروشت و “متافیزیک” هیزی باـلـتر لـ سروشت” به مروفلـکی بلـ ئیراده و سنوردار ولـسف کردوـلـ.

لـ پـلـشرـوانی ته م قوتابخانـلـ یـ ئـتوانین ئیشارـتـ به “ئیمیل زولا وـ ویلیا فالکنیز” دوو نووسـلـری گلـوره بکـلـینـ.

استی بلـهادین

لـ سـرـمـرگـ با نکت دـکـم چا وـکا نم دا بـپـشیتـ . سـه باح هـنجدەر

لـ قوتابخانـلـ لـ هـلـز یـلـ

دـمانخوـند و لـ ئاـولـکی تـنـک و بلـ بوار دـپـلـینـوـلـ

دوا ی سی و یـلـک سا تـلـیسم و تاریکی شکا

لـ ساردترین شـودا ژمارـلـ یـلـ

ها تـلـ سـر شاشـلـ مـبا یلـکـم و زمانـی گلـلـا

هـلاو

لـشنا یی خودا دوورنیـلـ و دـنـکت

خودا وـندی و پاک و وونـلـ

جیهانی لـوـدـلـ

فلـرموو گیانی من بلـ

بلـلـزت کـلـی

تـلـ حـسـرـتی ئـلـبـدی و بکوژمی و هـلـزی دـلـانـوـلـش

هـموو شتـځکت لـبارو و دـزانم
پياوـځکی حـز لـ کراس و پانتـ و پـاوـی ځـش ناکـیت
جلوبـرگی سادـ و ماتیش لـبـردـځکی
لـتاو شـ لـ گـځکی زـربـ و هـوا ځـ ناخـش
بـدم خورپـی ځـشناييـو بارتکرـد
نـم ساتـ پـردی شادیتـ
بـرز بـرز ایدـگریـت و ځـزی دـگری
بـ درـځای شـ تفـنگچيـ قـب و چرووک و فیتـچيـکان
نـخشـی هـرشـکانیان لـبـر شـوقی تفـنگـکانیان دـکـشا
نـم شـوقـ چيـ
بـردـوام پـشوازيـان لـدـکات و باش دـنوون
هـنگاو و یـکـمـکان نـو لـکوـن
باـندـ بـ باـکانیان ووناکیان بـ گواستوونـتـو
بـوانندـ باـکانیان پـلوپـتان بـهـز دـکا و گـرانی ناکامن
دوژمن فـری کردن چی پـويستـ بیکـن
چاویان ساغـ و لـ ناسمان خـیان
لـ بـرد و گولـ و کـاو دـپارـزن
نـزاوـی زـويشيان بـزار کردوـ
دـتوانن لـبـرپـ لایدـن و دـنگی نـمـد هـبـن
بـرانـبـر نـمـد نـوـنـ هـیـ
نـمـد مانگی بـ سـروشـن دـهـنـتـو و حـوزی
حـوشـ و ځـح نـاو دـدا
لـ ځـگاشدا ځـبوار دـگـځـتـو
گـانـو و جـرـکـ لـ سـبووری
بات پـ دـگر و لـ نـستای پـ گرـوگو لـگـ ځـتدا هـدـکـی

حوزـ پیرانی 2019 هـولـر

پنجی ئاداردا . . هسو بـسكـنى

خەبات و تـكـشـانى كورد لە پـناوى زگارکردنى نیشتمانەكەى هەمیشە لەگىانى بە پـويستـر زانیوه، بە تايبەت لەكاتى دەسەلاتى بەعس و دواى كـتـاىى هاتنى جەنگى هەشت ساـهـى عىراق- ئـران، كە بەعس بەشى زـرى هـزى سەربازى خـى ئاراستهى كوردستان كرد دژى شـگـانى كورد و لە ناو بردنى شـى كوردستان، لەم ووهوه بەعس درـغى نه كرد لە گرتن و كوشتن و ئه نفال و كىمىا باران كردنى خەـكى كوردستان، به وهش نه وهستا له ساـى 1990 عىراق هـرشى كرده سەر وـلاتى كوـتى دراوسـ و داگیرى كرد، دواجارىش سه دام گوـى به قسهـى كهس نه دا و له سەر كـشهـكانى به رده وام بوو، به مهش هاوپهيمانان بـيارىاندا بهـزـ له كوـت بـكه نه دهره وه، ئىدى خوـنى شـگـهـكانى كورد هاتهـش و بـيارىاندا سوود لەم دهرهـته زــينه وهربـگرن بـ زگارکردنى كوردستان.

یهـكـتى نیشتمانى كوردستان زـ لهـخـبـوردوانه و شـگـانى نه هاته دهست و به رنامهـى راپهــينيان داـشت و شانيان دایه بهر ئهركى راپهــين. له ناو بهرەى كوردستانیشدا، تـزى راپهــين په سەندكرا. یهـكـتى سەرچـیهـكى شـگـانى نهـى نواندو بـياریدا ـپهــين بکاته یهـكـكـ له ئهركه له پـشینهـكانى، له بهرئهوه كهوته هاندانى خەـكـ و نامە ناردن بـ زـربهـى كهسایهـتى و خەـكانى نیشتمانپهروهر و سەرـكـ چهكدارهـكانى ژـم و بهـشـكـ له پیاوانى بەعس، بـ وریا کردنه وهیان، ئهـگەر بشـكـت کارىگهريان له سەر دا بنـت بـ هاوکارى جه ماوهـرى ـپهــيو له شارهـكانى كوردستان.

هەرچه نـده بـيار وابوو لهـژى 7 ی مانگى ئادارى 1991 به به رنامهـیهـكى ـكـ و پـكـ له سه رجهم شارهـكانى باشوورى كوردستان ـپهــين ئه نجام بدرـت، بهـام بهـهـى گوشارى دهـزگاـكانى بهعس بـ سەر خەـكـ، له تهواوى ناوچهـكانى باشوورى كوردستان، به هیواى ئه وهى بهرله ـپهــينى خەـكى كوردستان بـگرن، له سنوورى شارى ـانیهـ زیاتر گوشاریان به کارهـنا، به مه بهستى سەرکوت کردنى چالاكانى ـپهــين، له ئه نجامدا خەـكـ بهرگهـى نه گرت و بارودـخـه كه لهـانیه ته قیه وه و ـپهــين وويدا.

له بـندگـى مزگه وته كا نه وه خەـكـيان خرـشا ندووه

بهـهـى خوـنگهرمى و قینى خەـكـ له بهعس و گوشارى پیاوانى بهعس بارودـخـه كه گرژى تـكهوت و جه ماوهـر خرـشا و ـپهــينيان دهست پـكـرد، چالاكانى راپهــين خوـنـيان هاتهـش و له 5 ئادارى 1991

ٲاپهٲين له شاري ٲانيه ٲهستي ٲٲكرد و له بٲندگي مزگه و ته كا نه وه كه وتنه هانداني خه ٲك و خرٲشاندنيان بٲ راپهٲين بهٲووي به عسيه كاندا، ٲاپهٲيوان ههٲمهٲتيان برده سهر داموده زگاكاني به عس و شاره كهيان له به عسيه كان ٲاك كرده وه، له هه مان كاتدا براياني كورداني ٲٲژهٲهات هاو كار بوون له تهك خه ٲكي ٲاپهٲيودا، ٲٲشمه رگه و كچ و كوٲاني ئه وانيش به چهك به شداري ٲاپهٲينيان كرد.

ٲٲٲٲي ژنان له ٲاپهٲيندا

ژنان و كچاني كورد هه ميشه سهر مه شق بوون له راپهٲين و به رخٲدان، له رٲژي ٲٲنجي ئاداري 1991دا، كه خه ٲكي رانيه راپهٲين و دٲستيانگرت به سهر باره گاكاني حزبي به عسدا. ژنانيش شانبه شاني ٲياوان رٲٲي به رچاويان هه بوو، له ده ستپٲكي راپهٲيندا ژنان به شداري سهره كييان كرد و خه ٲكيان هانده دا بٲژنه سهر شه قام و به شداري ٲاپهٲين بكن، لهو ٲٲژهدا به گرنگيه وه رٲٲي ژنان ده هاته ٲٲشچاو، زٲر له ژنان چالاكانه به شداري راپهٲينيان كرد له وانه: هه مينه شٲر، خانم لٲورهش، ره هٲٲهي جه مال ره شيد، كه ژاٲ عه ريف عه لي و خه رمان هيراني لهو ژنانه بوون رٲٲي سهره كييان هه بوو له ناو جه ماوه ردا، له به شداري و هانداني خه ٲك بٲ ٲاپهٲين.

كاتٲ شانبه شاني ٲياوان ژنانيش به شدار بوون، له ٲٲژي ٲاپهٲيني 5ي ئاداردا له كاتي ههٲمهت بردن بٲ سهر ده زگاي ئيستخباراتي به عس له ٲانيه، يه كه ٲك له ٲٲشمه رگه ژنه كان، به ناوي گوٲه باخ خه ٲكي رٲژهٲهاتي كوردستان بوو له حزبي سازماني خه بات، به داخه وه له كاتي ههٲمهوت بردندا گوٲه باخ شه هيد بوو، ئه گهر يه كه م شه هيد راپهٲين عه ريز بچكٲل بوو، يه كه م شه هيد ژنيش له يه كه م ٲٲژي ٲاپهٲيندا گوٲه باخ بوو.

مريم قادري، نازناوي گوٲه باخ بوو، خه ٲكي ٲارٲزگاي كرمانشاني رٲژهٲهاتي كوردستان بوو، له ساٲي 1986 رووي له باشووري كوردستان كردووه و له حزبي سازماني خه باتي كوردستاني ئٲٲران بووٲته ٲٲشمه رگه، گوٲه باخ ٲٲش شه هيد بووني قات و شهٲواٲي ٲياوانه ي له به ربووه و چه كي ٲٲبووه، له گهٲ ٲٲشمه رگه كاني سازماني خه بات، په لاماري باره گاكاني به عسي داوه، ئه و يه كه م شه هيد ژن بوو له رٲژي راپهٲيندا، كٲي گشتي شه هيده كاني رانيهش لهو رٲژهدا 9 كهس شه هيد بوون.

له 5ي ئادار و ٲاك كردنه وه ي دامووده زگاني حكومهت له به عسيه كان ٲانيه، له سهر زماني خه ٲكي كوردستان نازناوي (ده روازه ي ٲاپهٲين) ي ٲٲ به خشا و له 7ي ئاداريش سلٲماني له به عسيه كان ٲاك كرايه وه و 9ي

جوان بکا، هم زمانیش (شوازیش) ده توان و اتا کاریگر بکا. ئمه ناتوانین و اتا ببینین، ئه گهر زمان نه بینین (واته زمان نه خو نینه وه). وه زیفه ی زمان هم گه یاندنه (گه یاندنی ده لالت و واتا)، هم ئیستاتیکا یه (به خشین چژی جوانی وشه و ده ربین). ئمه حاته تانه وه زیفه ی هم موو جره نووسین که و له هم موو جره نووسین کدا بهرجهسته ده بن؛ به تایبه تی له ئه ده ب و شیعردا. هیچ ئه ده بک نیه له ده ره وه ی ئیستاتیکادا؛ ئه گهر ئیستاتیکا له ئه ده ب دابما ی، ئه واه ئه ده بیش له ئه ده ب ده که و.

ئمه هیچ ئه ده ب و هیچ نووسینک ناخو نینه وه، ئه گهر چژمان پ نه به خش (پاشانیش که و سوودی مه عریفی). هه ندک جار ئیستاتیکا (چژی ئیستاتیکی) له ئه ده بدا به پش زه روره تی سوود و که ده که و و ئمه ته نها ب چژ و به پا نهری چژ ده قکی ئه ده بی ده خو نینه وه. لره وه هه ندک جار هگزی ئیستاتیکا له ئه ده بدا وه پش هگزی واتای مه عریفی ده که و؛ یان با بپین ئمه هگزه له ناو چژی هگزی ئیستاتیکادا خی ده شار ته وه و خو نهر به وونی نایبین و زار بایه خی پ نادا. استیه که ی له پشت هم موو وشه یه کی جواندا، خه یا و فیکرکی جوانیش هه یه. لره وه واتای جوان، حق هم موو ده قیکی جوانه.

بهختیار محهمه د

با نندی کچری. شیعر: ایرج
جنتی عطا یی. و رگانی : پشک
نا کام

” پرند مهاجر ”

ئی با نندی کچری

ئی عاشقی شتن

یک دنیا ی

نوانی دنیای ت و من

تہا وائی شوانہ پھولیت (1)
 من لہ بیری گوہ کا نم
 تہا وداہی گوہاوی گوہی سوور
 من پھرشہی بہنی " نان " م
 دونیای تہا بہ کتایہ
 لہہر شوہنک تہا میوانی " نور "
 دونیای من یہک لہپی دست
 لہ بنمیچی گہہکی سارد

من لہ داخی بووکہ شووشہ کا نم ئہ مرم
 " کسہ بچووکہ بہ ہستہکان "
 تہا چیرہکی پھریہ کا نم بہ ئہہی
 من لہ حیلہی ترس ہئہلہلہ رزم
 تہا شچیرہکی نیگاہی " چرا " م بہ ئہہی

کہان دواہی کہانی خاکی
 دہر و دیوار تہک ووخاوہ
 دہ نشین، بہ پیہی پیناوی
 بہ تہا وہنہیہکی تازہ
 بہ ئہلبومہکی کہن
 یان بیستنی چیرہککہ
 لہ عاشقہکی دہرین
 بہ من ژیان وایہ
 پہ لہ دوو دہی و غہم
 یان وکہ ہناسہیان
 پہہ لہ چہژہ، ہہردہم

ئہی باہندہی کہچہریہ
 ئہی عاشقی دوور کہووتنہوہ
 شہکتہی کہہہ ہارم
 لہہہردہم سیمای بتی جہستہم
 وکہ پہنگہکی زامدار
 پہ لہ ترس سہیر کردنہ کا نم
 ئہ مرم ، بہہام ئہستاش
 ہہر عہوداہی جہرہک پہ نام

نا بہ وک سہہرہک
 لہ ژہر " پہ " یہکا نا زیندوو بین

وېک چې تری څر ئې بې
لې بېردم قېقې دویا یا بین

تې هاوې شېوانې پې پولېت
من لې بیرې گوېکام
تې وداې گوېاوی گوې سوور
من پېر شې بېنی " نان " م
دونیای تې بې کې تایید
لې هېر شوېک تې میوانی " نور "
دونیای من یېک لې پی دېست
لې بنمیچی گېکې سارد.

شیعر: ایرج جنتی عطایی
ئاواز: صابر راستین
وېرگېانی: پشکې ناکام
گېرانی: داریوش اقبالی
~~~~~

شا پرک

(1) = بې فارسی بې جرې پې پولېک کې بې شو ئې فې ئې ووترېت :

ئازادی دېرېرېنی بیروا لې کوردستان و کې یسی دېستگیراوانی بادینان.. هیوا ئېحمېد

سېرېتا بې تېگېشتن لېم پرسې دېت پېناسېکې کورتي ئازادی
دېرېرېنی بیروا بکېین بېگشتی تا بزانی لې کوردستاندا چې ندېک ئېم
ما فې بونی هې و لای نېکانی چې نې.
ئازادی دېرېرېنی بیروا بې گشتی واتې: دېرېرېین و خې نیشاندانی
بېمېرجی مرف لې هېموو وېکېو، ئازادی تېواوی هېسوېانی سیاسی،

دروستکردنی حیزب و ځایکړای سیاسي وجوړې ماورې ومېدنې، نازادي خپلپشانندان وگړدبونو و ناځایي تې درېښ، نازادي درېښ و ځنځرگرتن له هر بیروباو ځایکې جیاواز، نازادي ځاننامگري، نازادي هجوکړدن، نازادي درېښ و خپلپشانندان له یوې هونې و ځنځرگرتن و.

له هرېمې کوردستاندا تا ځنځرگرتن ځایکې نیې ځای مافې نازادي درېښی بیرو و ځنځرگرتن مافې سرې تایانې ځایکې تېدا ځایکې ځایکې و بېرېرمې ناسېنراېت له لایېن دېسې ځایکې، ځایکې تا ځنځرگرتن و دادگانې کوردستان کاریپېدې ځایکې یاسای سزادانې ځایکې دیکتاتېری بېعس و ځایکې یاسایانې ځایکې هېموارکراونته و ځایکې یاساگې ځایکې تېواو دژې نازادي و سرکوتگې رانې و دژې سرې تاییتېرې مافې مرې و، بېمې ځایکې یاسایکې دانپیانراو و بېرېرمې سرې بارېت بې نازادي درېښی بیرو و له کوردستان بونې نیې.

له لایېکې ترې و یاسای نازادي رېځنامگري هې ځایکې له لایېن پېرلې مانې کوردستان و دېرېوېنراو، ځایکې ځایکې دېښ دېښ مېرې و ځایکې بېدانراو و ځایکې: ناسایې نېتې و یې ونیشتیمانې نېتې مې ترسې و، دژې بې ناداب و ځایکې گشتې نېتې، دژې بې بېمانې شېرې و دین نېتې و ځایکې ځایکې مې هېموو مېرې دادې نېتې ځایکې هېچ شېوېکې ناتوانې له ځانې نازادي بېمېرې بیرو ادا دابنېت، چونکې هر ځایکې بېانوو و تېمې تې ځایکې مې شېروان شېروانې ځایکې ناسایې و هې ځایکې پېدادگانې و ځایکې دېلېت ناسایې ونیشتیمانې خستېتې مې ترسې و!

ځایکې مې نازادي ځایکې ځایکې له کوردستان هې ځایکې و سېدې ځایکې دېسې ځایکې حیزبېکانې کوردایې تې نیې هېروېکې هېمېشې ځایکې بېچې و اېشېکړدنې ځایکې بانگېشې بېدېکې، بېکو ځایکې و درېژکراوې ځایکې و ځایکې نیمچې ځایکې یې ځایکې بېهې یې ځایکې یې ځایکې یې ځایکې یې کوردستان له بېهې ۱۹۹۱ دا دژې بې رېځمې بېعس ځایکې نجامیاندا هېتې رېځمې، بېو دېرېځمې رېځمې بېعس و لاوازبون و هېوېشې پایکېکانې دیکتاتېریت و سرکوت، ځایکې توانې تا ناستېکې سود له و ځایکې بېنېت و پېیادې هېندېکې له نازاديېکانې ځایکې بکات.

بېدېسې ځایکې ځایکې ناسیونالیزمې کورد و حیزبېکانې بزوتنې وې کوردایې تې بېپشتیوانې ځایکې مېرېکا و وېتې ځایکې ژناو هېر له سېردېمې بېرې کوردستانې و تا ځایکې ځایکې دېسې ځایکې له هېوې بېرتې سکړدنې و و نېهېشې ځایکې مې ځایکې نازاديېدا بو، خودې دادگانې و سزادانې دېستگېرکراوانې سیاسي و رېځنامې نوی بادیان له استای ځایکې پېرېسې بېرتې سکړدنې و ونېهېشې تېواوې تې ځایکې مې ځایکې نیمچې ځایکې یې

سیاسی-دایه که ج-ماو-ری ئازادیخوازی کوردستان له خ-باتدان به ه-شتن-وی و پاراستنی.

حیزب-کانی د-س-اتی ناسیونالیزی کورد که خ-ی له ی-ک-تی و پارتی و حیزب-کانی به-شدار له حکوم-تدا د-بین-ت-و به-ه-ی نا-زای-تی قو-ی ج-ماو-ری کوردستان دژ به-پ-ش-لکردنی ئازادی-کان و س-رکوت و دزی و گ-ند-ی د-س-اتی ئ-م دوو حیزب- و ه-رو-ها به-ه-ی ی-کلان-بون-و و نادیاربونی ئاس- و داهاتوی د-س-اتی سیاسی له کوردستان، دوچاربونیان به ق-یران-کی قو-ی حوکم-انی و سیاسی و ئابوری و ک-م-ای-تی، قو-ب-ون-وی جیاوازی و ململان-ی سیاسی و حوکم-انی و حیزبی و بند-ما-ی-ی و داب-ش-بونیان به-س-ر دوو ق-م-م-وی د-س-ات و دوو ج-مس-ری سیاسی ناوچ-ی دژ به-ی-ک که به-ری ئ-ران و تورکیان، تا ئ-ستا نه-یانتوانیو د-س-ات-کی ی-کد-ست و ی-ک ناو-ند و ت-واو دیکتات-ریان- دروستب-ک-ن که بتوانن به-ز-بری ه-زی س-رکوت ت-واوی ئ-و د-س-تک-وتان- له خ-ک و-ر-ب-گ-رن-و که له ئاکامی ۱۰۰-ینی سا-ی ۹۱ دا به-د-ستهاتن، ه-ر به-ی- ئ-م که ش- سیاسی و ئازادی- نیمچ-ئاوا-ای به-ج-ر-ک تا ئ-ستا به-رد-وامی ه-ی-.

به-ام ئ-م د-س-اتی کوردستان له لای-ک-و که وت-ت- به-ر نا-زای-تی-کی قو-ی خ-ک و داوای-وخاندنی د-ک-ت، و له لای-کی تریش-و به-ج-ر-ک توشی ق-یرانی سیاسی و حوکم-انی و ئابوری بو- که ت-نها به س-پاندنی دیکتات-ری-ت و س-رکوتکردن د-توان-ت در-ژ- به-د-س-ات-ک-ی بدات ه-ر-ب-ی- که یسی دادگا یکردنی د-ستگیرکراوانی بادینان له-استای توندکردن-وی ئ-م س-رکوت و دیکتات-ری-تی ناسیونالیزی کورد و حیزب-کانیدا-ی به به-رگرتن به-۱۰۰-یرینی ج-ماو-ری خ-کی کوردستان.

ه-ردوو حیزبی ناسیونالیستی کورد، ی-ک-تی و پارتی، ئازادی د-ر-ب-ینی بیرو-ا له ف-ره-نگ و به-رنام-ی سیاسی و پراتیکی ئ-م دوو حیزب-دا نیی- چ ئ-وکات که له شاخ بون چ ئ-ستا که ئ-و و سی سا- له د-س-اتدان. ه-میش- پ-ش-لکاری ئ-م ما ف- بون و به-ج-ر-ها ش-و و بیانوی ج-راو-ج-ر س-رکوتیانکردو، تا ئ-ستا ه-زاران نه-یاری سیاسی خ-یان زیندانی و ئ-شک-نج- و تیر-رکردو و د-ی-ها ر-ژنام-نوس و نوس-ر و خ-کی ئازادیخوازیان تیر-ر کردو که نموون-کانی س-رد-شت و س-ران و کاو- گ-رمیانی و چ-ند-های تر-.

له که یسی دادگا یکردنی د-ستگیرکراوانی بادینان و حوکمدانیان به ش-ش سا- زیندانی، م-به-ستی پارتی له-م ئ-و-ی- که ئ-و س-رکوتکردنی ئازادی سیاسی که له-ماو-ی د-س-اتداریه-تیاندا تا ئ-ستا پایاد-یان کردو، به-سازدانی سیناری-ی-کی ق-ز-ونی له-مج-ر- به-یاسایی بک-ن و ش-رعیه-ت-کی یاسایی پ-بد-ن و به-یاسا ق-د-غ-ی

بکەن. بێم پێیەش کەمەگا و جەماوەری کوردستان و چالاکەوانان و رێژنامەنوسان چاوترسەن بکەن بێ جەرک کە بیکەن لێمپەرکی یاسایی بێ ئۆوی لێ داها تودا ئێگە لێ هەر جەرگ نا ئایەتیەک و ئێخەنێک کە لێ بێرامبەر دەسەتێکەیاندا دەتێ ئاراو بگرن و لێرێش وە بتوانن درێژ بێ دەسەتێکەیان سەرکوێگەرانەیان بدەن تا بتوانن کەمەکانی سەرمايەیی زیاتر و درێژ بێ گەندەیی و دیزینی سەرۆت و سامانی کوردستان بدەن و خێکێش لێ برسێتی و نەبوونی و ژيانەکی کۆلەمەرگیدا بھێنەو.

ئێم سیاسەتی پارتی ئێگەر بێی بچەتێ سەر هێنگاوێکی مەترسیدار بێ خێک و کەمەگا و پێویستە هەموو ئازادیخوازان و خێکی کوردستان بێگشتی لێ هەوێی جیدایە بێ بێرگرتن بێم سیاسەت و پاشا کشێ پێکردنی.

هه‌یوا ئێحمەد

تێکنەلۆژیا و کەمبوونەوی کتێب و گەقاری منداڵان. . . ستێم خامەش

وێکو هەموومان دەزانین لێم سەردەمێ ئێستای مەرئایەتی تێیدا دەژی، دەبینین پێشکەوتن لێ گشت بواریکان هاتووێت ئاراو، کە داھەنانی گەورە ئێجمەدراو و پێشکەوتنی زانست، هەمووانی دەخێش کردوو.

نکێی لێ وێش ناکرێ کە تێکنەلۆژیا و پێشکەوتنی زانستی سەردەم، لایەنی باشی بێ ئێژمار زۆر و سوودێکی گەورە و فراوانی بێ مەرئایەتی بێخێو، لێرەدا ئێم ناتوانین بێین نابێ کەس بێکاریان بێن، چونکە ئێو پێشکەوتن بێرھەمی بێرکردن و ژیری و هەو و تێکەشانی مەرئ و سوودێکی بێ پلەیی بێ کەم هەر بێ مەرئ، بێم ئۆوی من دەمەوێ بای بکەم و کە لای هەمووان گەنگە بیزانین و خەمی بێ بێن، ئێویش داھەنانی ئامەری زێرکەکان و بێکارەنەکانی تێکەمەکانی تێیەکان لێ لایەن هەموو تێمەن

جیاواز ګانډو، و ټوانیویان ډنډ ملیار مړف ه ګری ځیان بګن و کاتی ب ټرخیان ل ټسټنن، و کاریګ ټریپ کی ز ټریشیان کردوو ټ س ټر خو ټن ټران و د ټستانی کټب، ک ټوانیشیان ب لای ځیان ټاکش کردوو و تا ټاد ټیک ل ټکټبی کاغ ټر دووریان خستوون ټو و ب ځیانیا ټو س ټرقا کردوون. ب ټداځو ټو ټو ټی ټم ټی ټبینین ځ ټکان ټک زیاد ل ټویست خوویان ګرتوو ب بکاره ټنانی ټام ټر زیر ټک ټکان و ټم ټم ټای ټی ټکان، ک ټو ټش ب ټاها ټویان د ټر ټنجامی باشی نا ب.

و ټکو ګوتمان مادام ټو ټشک ټوتن ب سوودګ ټاند ب مړف ټاها ټنراو، ک ټوات ټویستیش مړف ټی ټاشنا ب و ب ک ټک و ټر ګرتن ب ټکاریان ب ټن، ب ټام تا ټو کات ب ټکاریان ب ټن ک سوودی ل و ټرد ټګر، ټک زیاد ل ټویست کاتی ب ټرخان بکات، ک پاشان ډنډین زیانی د ب، ل ټوانن: کات ټکی ز ټر ل ټم ټن ب ټفی ټ ټوات و ک ه ټر ګیز ټر ټوو نا ټر ټو، ب و ټی ټار ټایان: زیانی ب ټنډروستیش ه ټی، ک ټاو و م ټشک مانډوو د ټکن و نا ټارامی د ټروونی و حا ټی ځ م ټکیش ډروست د ب.

ځای س ټر کی نووسین ټکی ټم ټو ټی، ک ز ټربی منډان ټاشنای ټام ټر زیر ټک ټکان و ټم ټم ټای ټی ټکان و ل ټستادا ب ټاسانی ب ټکاریان د ه ټن و ب ټاود ټری دایکان و باوکانیان، یان و ټک ټویست ټنمای ټاکرن، ک ډن ب ټکاریان به ټن و ټماشای ډی بګن و ډی بخو ټن ټو، ګ ټان ب ټوای با ب ټکی سوود ب ټش و ټرو ټرد ټی و ف ټکاری ل ټو ټی فراوانی ټینت ټرن ټدا، ټنگ ټتوانن ز ټر با ب ټی باش و ب ک ټک بد ټزن ټو، ب ټام ل ټنجامی ګ ټان ب ټوای شت ټکی ب سوود، ډنډین باب ټ و ټن و فید ټی ټشیاو و خراپ د ټک ټون ب ټر ټاوانیان، ک دواچار زیانم ټند د ټبن ل ټی، و ټک ټی ووناک و ټست ټقین ټی ټیان و ټاکار ب ټرز و باش ټکانیان ل و ټن د ب و تووشی س ټر ګرډانی و ب فی ټدانی کات و ټم ټیان د ټبن، و ټ ګرنګی خو ټنډنی قوتا بخان ټیان لا ک ټمتر د ټت ټو و ټاستی زانستیان داد ب ټز و ک ټمتر ټوم ټدی ټاینډیان ل س ټر ه ټد ټچنر و دواتر د ټبن س ټر ټش ب خان ټواد و ک ټم ټک، و ل ټم ټابن دایکان و باوکانیش ب ټازی کردنی د ټی منډا ټکانیان ټام ټر ټکانیان ب د ټست ب ټر کردوون و ب ټاسانی خراون ټت ب ټرد ټستیان.

و ټگرنګیدان ب کټب و ګ ټاری تایب ټ منډان، ب ش ټو ټی کاغ ټر ز ټر ک ټمب ټو، ک ټو ټش ډیګ ټی داځ، ډونک منډان ب ب ټش د ټبن ل و ه ټموو ژانر ټد ټبیان ټی، و ټک: (شعر و ډیرک و ټپ ټر ټت...

هتد). ک خوځندنو وی ئو با بټه ئېد بیا نه زه چټر بڅخه و هم سوود بڅخه نه مندا نه، و حه ز و ئار زووی خوځندنو ویان زیاد دکات و که تم نیشیان هڅه کشا، ئوان همیش دسټی کټب د بن و خوځندنو وی کټب د بټه بڅکه له ژیا نیان، بټه ام له ئستادا هم لایه نی تایبته به و با بټه، و هم دایکان و باوکانیش که تم ترڅه من له دابین کردنی نامیلکه و گټه قاری تایبته به مندا نه، هر چنده به شه وی ئلیکتر نه، یان له ی ما پټه کانه و زه با به تی سود بڅخه دسټد که ون، بټه ام ناگه نه ئاسټی کټب و گټه قاری کاغزه، چونکه به شه وی کاغزه، زه به جوانی با بټه کانیان به مندا نه داناون، که له ووی ته ندروستیش و باشترن.

به یه پوښته دایکان و باوکان، ه و بده نه له ما دا کټ بڅخه یکه به څه یان و مندا نه کانیان دابین بکه نه، څه یان نه و کټ بانه بخوځندنو که ئار زووی له دک که و چټی له و رده گرن، بټه ام باشتروایه نه و کټ بانه بخوځندنو که زیاتر باسی (مندا نه ناسی و پړو رده یی و فډرکاری و د رووناسی و مافه مندا نه) دک که نه.

چونکه له ئنجامی خوځندنو وی نه و جره کټ بانه دا سوودم نه د بن و زانیاریان زیاتر ده به به ناسینی مندا نه کانیان و شه وازی پړو رده کردنیان.

بټه ام زه به داڅه و، که مندا نه نیش وکه پوښته کټب و گټه قاری تایبته به څه یان نه به، یان که به و به ئاسانی دسټد که ون، نه و مندا نه نیش کا ته کانی ژیا نیان به زه شتی به بایه خ و زیان بڅخه و به سوود په دک که نه و، که له داهاتوودا زیان نه کان زیاتر د رده که ون.

سټه م خامه ش - هه وله ر

د سټد ش . پشکه نا کام

وتیان حه بلی زه بر و زه نگ له نیو یا نه چټه ، نه هم ه موومان پچه اوین و حه بله که ش تا به درټر تر نه به . . وتیان خوا له سوټان محمود گټه ورته ، به نه هم له هیچ خوله ناوکه گټه ورته تر نه بوو، ووتیان زه م زه وای به په یا نه به ، لای نه هم زه م مښ میوانی نیه وزه واکه ش تا نه سټا "فیزا" هه وله ری و رنه گرتو ، سی سا نه

[illegible]

لـکـښـوـيـک لـسـر داسـتـانـي (مـم و زین) ی ئـحمـدی خـانـی، چاپ و بـا و دـبـتـو

(گڼانـو لـ داسـتـان و شـانـدا، مـم و زین بـ نمـوونـ)
لـکـښـوـيـک یـکـی ئـدـبـيـ لـسـر مـيـتـدی شـيـکـاری، پـراکـتـيـکـي،
بـراورـدکـاری ئـنـجـامـدراو، کـ باسـی هـر بـشـک دـکـرـت لـ ووی
تـيـری بـهـمان شـو شـو لـووی پـراکـتـيـکـي شـو شـو و شـيـکـار دـکـرـت.
ئـمـم بـ لـکـدانـو ی بـرهـمی شـيـعـری داسـتـانـي و شـيـعـری شـانـيـش بـ
هـمـان مـيـتـد دـخـرـت بـر نووکی قـمـم و خـا هـاوبـش و
جـياوازيـد کـانـيـان دـسـتـنـيـشان دـکـرـت.

گـرنـگـي هـبـزاردنـی ئـم ناوـنـيـشانـي (گڼانـو لـ داسـتـان و شـانـدا،
مـم و زین بـ نمـوونـ) دـگـڼـو لـسـر دوو هـکـاری سـرـکـي، کـ
ئـمـانـيـش بـريـتـن لـ:

يـکـم/ گـرنـگـي گڼانـو، کـ هـمـيـش خـی دـخـزـنـتـي ناو زـرـبـی
بـرهـمی ئـدـبـيـکـان.

دووم/ بـراوردي دوو جـر گڼـی ئـدـبـيـ دـکـات کـ يـکـکـيـان
داسـتـانـي و بـ سـرـدـمی کـن دـگـڼـو لـسـر، ئـوـيـتـريـشـيـان بـ سـرـدـمی
نو دـگـڼـو لـسـر کـ شـانـيـي و بـراورـدکـردنـيـان ئـرکـکـي ئـدـبـيـ بـ
ناسـيـنـو ی دـقـکـانـيـان.

ئـم لـکـښـوـيـک لـسـر بـشـی سـرـکـي پـکـدـت: (بنـيـادی گڼانـو
لـ داسـتـان و شـانـدا، توخـمـکـانـي گڼانـو لـ داسـتـان و شـانـدا،
هـونـرکـانـي گڼانـو لـ داسـتـان و شـانـدا) و هـرـبـشـک چـنـد
تـوـرکـ لـخـ دـگـرـت، کـ لایـنـی تـيـری و پـراکـتـيـکـي گڼـزکـان
دـکـرـت و بـراورـد دـکـرن. نووسـر لـم لـکـښـوـيـک یـدـا لـ کـتـايـی
کـتـبـکـ دـمـانـگـيـنـتـي ئـنـجـامـک و بـ لـکـښـوـيـک یـدـا سـوود لـ
چـنـدين سـرچاوي کوردی و عـرـبی و فارسي و رگـيـراو بـ سـلـمـانـدن و
شـيـکـردنـو ی با بـتـکـان.

باسـکـردن و لـکـښـوـيـک لـسـر بـرهـمی فـلـکـلـريـي کوردیـيـکـانـي و
داسـتـانـي (مـمی ئالان)، لـ زمانـی ژـهـهـا تناسـکـي وکـ (ئـسـکـارمـان)
بـمـان کـکـراو تـو، کـ سامانـکـي نـتـو و یـی گـوـرـيـي. ئاشکـرايـي

ههـ موو گهـ ل و نهـ تهـ ووهـ يهـ ک شانهـ زی بهـ داستانهـ فهـ لکهـ رهـ يهـ کانهـ
خهـ يانهـ وهـ دهـ کهـ نهـ ، بهـ مهـ بهـ ستهـ ئاراستنهـ دابونهـ ریت و سامانهـ نهـ دهـ يهـ
نهـ تهـ ووهـ يهـ بهـ نهـ وهـ کانهـ داهاتوو، تا بهـ چاوهـ نهـ نهـ و شهـ وهـ بهـ واننهـ
داستان و شانهـ فهـ لکهـ رهـ يهـ کانهـ يان.

کهـ يهـ (گهـ نهـ وهـ لهـ داستان و شانهـ دا، مهـ م و زین بهـ نمونهـ) لهـ
نووسینهـ (هاوکار جهـ مهـ ل) و (ئیهـ سان مهـ دهـ) پهـ داچوونهـ وهـ
زمانهـ وانیهـ و خهـ بهـ نهـ دهـ بهـ کردوو و (سیروان مهـ حموود) دیزایینهـ
ناوهـ وهـ و (زاگرهـ سهـ نهـ نهـ تهـ) دیزایینهـ بهـ گهـ بهـ کردوو. ناهـ نهـ دهـ
نهـ نهـ بیری مهـ م و زین بهـ تیراژهـ (۵۰۰) دانهـ چاپ و بهـ ناوهـ
کردوو تهـ وهـ.